

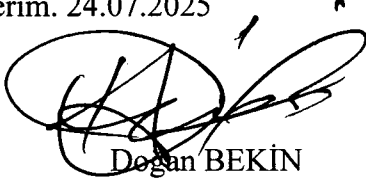

31677

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

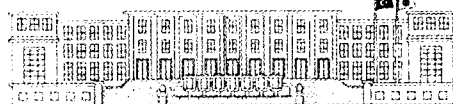
Aşağıdaki sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 24.07.2025

Doğan BEKİN

İstanbul Milletvekili

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) hazırladığı kapsamlı Hayvancılık Sektör Raporu, geçmişte olduğu gibi önümüzdeki günlerde de Türkiye'de süt ve et üretiminde çok ciddi sorunların yaşanabileceğini açıkça gözler önüne sermiştir. Son 10 yılda modern sütçü işletme yatırımları ve verilen desteklerle birlikte süt üretiminde % 15 artış sağlanmış ve inek başına verim ise dünya ortalamasına ulaşmıştır. Ancak süt üretimi yapan işletmelerde süt/yem paritesi uzun süredir üretici aleyhine seyretmediğinden süt hayvancılığının ekonomik olarak sürdürülebilirliğini de ortadan kaldırmıştır. Söz konusu rapor incelendiğinde, süt/yem paritesinin genel olarak 1.50'nin altında kaldığı, 2021-2022 yıllarının bazı dönemlerinde süt/yem paritesinin 1.0'ın altına düştüğü görülmektedir. Paritenin düşük olması, süt üreticisinin yeterince kazanamamasına ve anaç hayvanların kesime gönderilmesine yol açtığı çok açık görülmektedir. Türkiye'de çiğ süt fiyatlarının çok daha düşük değerlerden alıcı bulması, zaten kısıtlı kar marjıyla çalışan çiftçimizi üretimde zora sokarken, süt hayvanı varlığının azalmasına, dolayısıyla et üretiminin de olumsuz etkilenmesine sebep olmaktadır. Sürdürülebilir bir hayvancılık için süt ve yem fiyatları arasında üretici lehine bir denge kurulması, desteklerin kalıcı ve planlı bir hale getirilmesi büyük önem arz etmektedir. Ayrıca Ulusal Süt Konseyi, iki aydır açıklamadığı çiğ süt üretim maliyetlerini kamuoyuna sessiz sedasız açıklamıştır. Nisan ayında litresi 15.60 TL olan çiğ süt üretim maliyeti, Mayıs'ta 15.86 TL'ye, Haziran'da ise

16.38 TL'ye yükselmiştir. 1 Ağustos'tan itibaren geçerli olacak çiğ süt referans fiyatının 17.15 TL'den yalnızca % 6.9 artışla 18.35 TL'ye çıkarılması ise üreticilerimizin büyük tepkisine sebep olmuştur. Haziran ayında maliyetler aylık bazda yüzde 3.28 artarken üreticimizin zararına üretim yaptığı bir kez daha çok açık bir şekilde görülmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Bu günkü koşullarda 1 litre çiğ süt üretebilmek için oluşacak maliyet hesabı Bakanlığınızca yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise güncel üretim maliyeti ne kadardır?
- 2-2025 Ağustos başı itibariyle geçerli olacak 17.15 TL'lik çiğ süt referans fiyatının piyasa koşulları da dikkate alınarak revize edilmesine yönelik Bakanlığınızın bir çalışma var mıdır?
- 3- Süt üreticilerinin yüksek girdi maliyetlerinin düşürülmesine yönelik olarak Bakanlığınızca planlanan bir destek programı çalışması var mıdır? Var ise bu destek planı neleri içermektedir?
- 4- Bir litre çiğ süt üretip satan yetiştiricimizin en az 1.5 kg yem alabilmesini sağlayacak, reel piyasa şartları ile uyumlu fiyat dengesine yönelik Bakanlığınızca planlanan herhangi bir düzenleme var mıdır?
- 5- Son beş yıl içerisinde (yıl bazında) Türkiye'deki sütçü işletme sayısı, sağılan inek sayısı ve damızlık üretilen inek sayısı ne kadardır?
- 6- Sütçü işletmelerin sayısının artırılmasına ve üretici yaş ortalamasının düşürülmesine yönelik Bakanlığınızın yürüttüğü herhangi bir özel teşvik ya da proje var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
- 7- Çiğ süt piyasasını düzenlemek için yürütülen regülasyon uygulamasına uymayan çiğ süt alıcılarına yönelik bir denetim yapılmakta mıdır? Belirlenen fiyatların altında alım yapanlara yönelik bir işlem uygulanmakta mıdır?

